

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

Guia docent

Titulacions de Grau i de Màster

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Novel·la catalana del segle XX
Codi	
Crèdits ECTS	24 ECTS caràcter obligatori
Curs i període en el que s'imparteix	Segon Curs
Horari	
Lloc on s'imparteix	Facultat o Escola (l'aula apareixerà als horaris) Facultat de Lletres
Llengües	català

Professor/a de contacte

Nom professor/a	Maria Campillo Guajardo
Departament	Filologia catalana
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B9-0028
Telèfon (*)	93 586 8078
e-mail	maria.campillo@uab.cat
Horari d'atenció	

2. Equip docent

Nom professor/a	Maria Campillo Guajardo
Departament	Filologia catalana
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B9-0028
Telèfon (*)	
e-mail	maria.campillo@uab.cat
Horari de tutories	93 586 8078

3.- Prerequisits

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

“Novel·la catalana del segle XX” és una assignatura de 6 crèdits que s’insereix dintre de la matèria “Literatura catalana contemporània”. L’objectiu del curs és presentar un panorama general de la novel·la catalana des del començament del segle XX fins als anys setanta, a través d’una sèrie de lectures significatives que donin raó de l’evolució històrica i estètica del gènere.

L’assignatura combina la formació en història de la literatura amb la formació lectora i, doncs, l’estudiant, a l’acabament del curs, haurà de ser capaç de:

- a) comprendre el sentit del gènere novel·la dins la tradició literària occidental
- b) conèixer i situar històricament els principals autors i obres de la novel·la catalana del segle XX
- c) manejar els instruments crítics adequats a la descodificació dels gèneres narratius
- d) comprendre i interpretar les obres de lectura obligatòria i els textos secundaris i instrumentals

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència CE1 Analitzar críticament la literatura catalana en relació amb les circumstàncies històriques dins les quals s'inscriu.

Resultats d'aprenentatge CE1.1. Descriure el context històric de la literatura catalana contemporània.

Competència CE2 Aplicar conceptes, recursos i mètodes d'anàlisi literària a la literatura catalana dins el marc de la periodització de la història literària occidental.

Resultats d'aprenentatge CE2.1 Interpretar la tradició cultural occidental des del s. XIX fins a l'actualitat.

Competència CE12 Valorar de forma argumentada i rigorosa les tendències principals, els autors i les obres més representatives de la literatura catalana contemporània.

Resultats d'aprenentatge CE12.1. Elaborar textos crítics sobre les tendències principals, els autors i les obres més representatius de la literatura catalana contemporània.

Competència CE4 Elaborar estudis de caràcter històric sobre la tradició literària catalana i anàlisis interpretatius sobre les tendències, els gèneres i els autors de la literatura catalana.

Resultats d'aprenentatge CE4.1 Redactar assaigs històrics i interpretatius sobre la tradició literària catalana contemporània

Competència CE5 Interpretar els textos literaris en profunditat des de bases filològiques (estilístiques, lingüístiques, etc.) i comparatives.

Resultats d'aprenentatge CE5.1 Reconèixer textos literaris des de bases filològiques i comparatistes i aplicar-los als textos de la literatura catalana contemporània

Competència CT1. Dominar l'expressió oral i escrita.

Resultats d'aprenentatge Deriven de la correcta aplicació de les competències descrites

Competència CT2. Potenciar la capacitat de lectura, d'interpretació i d'anàlisi crítica.

Resultats d'aprenentatge Deriven de la correcta aplicació de les competències descrites

Competència CT3. Treballar de forma autònoma o en equip de manera responsable.

Resultats d'aprenentatge Deriven de la correcta aplicació de les competències descrites

Competència CT4. Realitzar treballs escrits o presentacions orals efectives i adaptades al registre adequat.

Resultats d'aprenentatge Deriven de la correcta aplicació de les competències descrites

Competència CT5. Aplicar les eines informàtiques i saber consultar les fonts documentals específiques.

Resultats d'aprenentatge Deriven de la correcta aplicació de les competències descrites

Competència CT6. Usar la informació d'acord amb l'ètica científica.

Resultats d'aprenentatge Deriven de la correcta aplicació de les competències descrites

Competència CT7. Mantenir una actitud de respecte envers les opinions, valors, comportaments i pràctiques dels altres

Resultats d'aprenentatge Deriven de la correcta aplicació de les competències descrites

6. Continguts de l'assignatura

Esbós del temari

1. La novel·la modernista. La crisi del naturalisme i la crisi del gènere.

1.1. Novel·la i conte: la recerca de noves formes narratives. (Joaquim Ruyra, Víctor Català).

1.2 Els corrents novel·lístics

1.2.1. La novel·la simbòlica. Raimon Casellas. Víctor Català. Prudenci Bertrana. Josep Pous i Pagès. El marc ciutadà: Josep Maria Folch i Torres.

1.2.2. Novel·la simbolista i decadentista. Miquel de Palol. Alfons Maseras.

1.2.3. Costumisme i novel·la. Santiago Rusiñol. El cas Juli Vallmitjana.

2. La novel·la durant el Noucentisme.

2.1. L'estètica arbitrària i els intents d'adaptació dels gèneres narratius. Josep Carner i Eugeni d'Ors. Predomini de les formes breus: el conte i la prosa periodística.

2.2. Iniciatives paral·leles: les formes novel·lístiques de consum. Autors cultes i novel·la popular.

3 La novel·la entre 1925-1939.

3.1. La crisi del Noucentisme i l'organització moderna de la vida cultural. El debat entorn de la novel·la i del mercat literari.

3.2. Novel·la i públic lector. Les institucions literàries: editorials, col·leccions i premis de novel·la.

3.3. La crítica especialitzada: Domènec Guansé. Maurici Serrahima. Ramon Esquerra. Rafael Tasis.

3.4. Els corrents novel·lístics

3.4.1. Reaparició del novel·lisme modernistes. Evolució formal i temàtica: novel·la i autobiografia. Joan Puig i Ferrer. Prudenci Bertrana. Pere Coromines. Joan Santamaria.

3.4.2. Novel·la i periodisme: Josep Pla.

3.4.3. La novel·la psicològica. Les formes del monòleg interior. Renovació formal dels models tradicionals: Miquel Llor. Carles Soldevila. Psicologia i moral individual: l'auge de les novel·listes: Maria Teresa Vernet, Carme Montoriol, Aurora Bertrana i Anna Murià.

3.4.4. Persistència vuitcentista, psicologia i societat: Josep M. de Sagarra.

3.5. L'evolució del gènere en els anys trenta. La ruptura de les convencions. Desmitificació i caricatura.

3.5.1. El grup de Sabadell. C.A. Jordana, un precedent. Joan Oliver i la ruptura moral. Francesc Trabal i la ruptura formal. Cercle d'influències. Els inicis de Rodoreda i Pere Calders.

3.5.2. Altres vies de renovació. El retorn al modernisme: Sebastià Juan Arbó. Deformació caricaturesca i mite personal: Salvador Espriu. Els inicis de Llorenç Villalonga.

3.5.3. Formes narratives durant la guerra civil: el conte, la crònica i la novel·la.

4. La postguerra.

4.1. Situació històrica i política cultural en les diverses etapes. La reconstrucció del mercat literari a l'interior. Plataformes de difusió. La producció narrativa a l'exili.

4.2. La crítica especialitzada: Rafael Tasis, Maurici Serrahima, Joan Triadú, Josep M. Castellet, Antoni Vilanova, Joaquim Molas.

4.3. La novel·la a la immediata postguerra. Persistència i evolució dels models i autors de preguerra. Realisme testimonial: la guerra, la diàspora i els camps de concentració. L'objectivisme i els models periodístics. A. Artís-Gener, Vicent Riera Llorca, Joaquim Amat Piniella.

4.4. Josep Pla i el seu particular realisme.

4.5. La novel·la a la dècada dels cinquanta. Joan Sales i els models de la novel·la catòlica. Continuïtat i renovació. Xavier Benguerel. Maria Aurèlia Capmany. Jordi Sarsanedas. La imaginació erudita: Joan Perucho.

4.6. Els anys seixanta. La narrativa del realisme històric. Influències teòriques i crítiques: el realisme social, l'engatjament sartrià; els models de la novel·lística americana d'entreguerres, el *nouveau roman*, el neorealisme italià. Manuel de Pedrolo. Josep Maria Espinàs.

4.7. Variants i fugides del realisme. De la realitat al mite: Lluís Ferran de Pol, Mercè Rodoreda i Llorenç Villalonga. Pere Calders i la novel·la sobre la novel·la.

4.8. Els primers setantes. Models i tendències. De l'impacte de la narrativa hispanoamericana al Dirty Realism. De l'evolució del realisme (novel·la de la descoberta i de l'experiència) a la *summa* novel·lística (Rodoreda). De la imaginació i el mite (Baltasar Porcel) a la crisi de la narrativitat.

LECTURES (revisables):

Víctor Català, *Solitud* (1905)

Josep M. de Sagarra, *Vida privada* (1932)

Josep Pla, *El carrer estret* (1951)

Lluís Ferran de Pol, *Érem quatre* (1960)

Llorenç Villalonga, *Bearn* (1961)

Baltasar Porcel *Cavalls cap a la fosca* (1975)

7.- Metodologia docent i activitats formatives

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
Dirigides			
Classes teòriques	Classes magistrals		CE1, 2, 4, 5 i 12
Seminaris de discussió de textos	Comentari de lectures i textos crítics: debat en gran grup	35%	CT2
Supervisades			
Presentació pública de lectures	individuals o en grup, valoració i discussió crítica col·lectiva	15%	CE1, 2, 4, 5 i 12.
	obtenció de la bibliografia, maneig de les fonts		CT1 a CT17
Autònomes			
Cerca de documentació	Lectura comprensiva i interpretativa de textos. Sistematització i aplicació dels coneixements	50%	CE1, 2, 4, 5 i 12
Lectura de textos			
Estudi			
Redacció de treballs			

8.- Avaluació

(Indicar el tipus d'evidències d'aprenentatge que l'estudiant haurà de lliurar, el seu pes en la qualificació final, els criteris d'avaluació, la definició de "no presentat", el procediment de revisió de les proves, el tractament d'eventuals casos particulars, etc.)

Les competències d'aquesta assignatura seran avaluades per mitjà de treballs individuals (escrits), treballs de grup (exposicions) i proves escrites (exàmens)

El sistema d'avaluació s'organitza en tres mòduls, cadascun dels quals té assignat un pes específic en la qualificació final.

Mòdul de treballs individuals 30%
Mòdul de presentacions a l'aula 20%
Mòdul de proves escrites 50%

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ

HORES

RESULTATS D'APRENTATGE

9- Bibliografia i enllaços web

BIBLIOGRAFIA

Bibliografia general seleccionada (la bibliografia específica per temes es facilitarà el primer dia del curs)

R.M. ALBÉRES, *Histoire du roman moderne*, Paris, Éditions Albin Michel, 1961. Versió castellana: *Historia de la novela moderna*, México, UTEHA, 1966.

Andrés AMORÓS, *Introducción a la novela contemporánea*, Madrid, Cátedra, 1981.

Mijail BAJTIN, *Teoría y estética de la novela*, Madrid, Taurus, 1989.

M. BAQUERO GOYANES, *Estructuras de la novela actual*, Barcelona, Planeta, 1970.

Jordi CASTELLANOS, «Mercat literari i cultura nacional (1882-1925)», *Els Marges*, núm. 56 (octubre de 1996), pp. 5-38.

Leon EDEL, *The Modern Psychological Novel*, Gloucester, Peter Smith, 1972. 1n ed.: *The Psychological Novel. 1900-1950* (1955).

Pere GABRIEL (dir.), *Història de la Cultura Catalana*, vols. IX i X, Barcelona, Edicions 62, 1998-1999.

Robert HUMPHREY, *Stream of Consciousness in the Modern Novel*, Berkeley, University of California Press, 1954.

Joaquim MOLAS (dir), *Història de la literatura catalana. Part Moderna. Vols. VIII, IX, X, XI* Barcelona, Editorial Ariel, 1986-1988.

Joaquim MOLAS, *Obra crítica*, 2 vols., Barcelona, Edicions 62, 1995-1999.

Jordi SANSANEDAS, *Cita de narradors*, Barcelona, Selecta, 1958.

Enric SULLÀ, ed., *Poètica de la narració*, Barcelona, Editorial Empúries, 1985.

Jean-Yves TADIÉ, *Le roman au XXe. Siècle*, Paris, Pierre Belfond, 1990.

Joan TRIADÚ, *La novela catalana de postguerra*, Barcelona: Edicions 62, 1982.

Antonio VILANOVA, *Auge y supervivencia de una cultura prohibida. Literatura catalana de postguerra*, Barcelona, Destino, 2005.

Alan YATES, *Una generació sense novel·la?*, Barcelona, Edicions 62, 1975.

Fons d'informació bibliogràfica: <http://www.traces.uab.es/tracesbd/>

10.- Programació de l'assignatura

(la programació de la assignatura explicitarà les activitats formatives i els lliuraments, segons les taules següents. En aquest requadre el professor pot introduir un text explicatiu de la programació de l'assignatura o, si cal, fer referència a un document extern que haurà d'estar al campus virtual de l'assignatura)

ACTIVITATS D'APRENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE